

Powiatowy Urząd Pracy w Białogardzie
ul. Świdwińska 21a; 78-200 Białogard
tel. (94) 311-31-00

**MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE BIAŁOGARDZKIM**

**RAPORT POWIATOWY (DIAGNOSTYCZNY)
ZA 2013 ROK**

Marzec 2014r.

Spis treści:	Str.
I. Wstęp	3
II. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim	6
2.1. Struktura bezrobocia według zawodów.....	6
2.2. Napływ bezrobotnych według zawodów.....	11
2.3. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.....	13
III. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim	16
3.1. Napływ ofert pracy według zawodów.....	16
3.2. Napływ ofert pracy według sekcji PKD.....	18
IV. Analiza zawodów deficytowych, w równowadze i nadwyżkowych	20
4.1. Zawody deficytowe.....	20
4.2. Zawody w równowadze.....	22
4.3. Zawody nadwyżkowe.....	24
V. Wnioski i zakończenie	25
VI. Spis tabel	28

I. Wstęp

Na współczesnym rynku pracy coraz większego znaczenia nabiera konieczność dostosowywania podaży zasobów pracy do zmieniającego się popytu. Podaż stanowią pracownicy oraz osoby poszukujące pracy i bezrobotni wraz ze swoimi kwalifikacjami, natomiast sfera popytu kreowana jest przez pracodawców. To oni tworzą miejsca pracy, a tym samym poszukują odpowiednio kwalifikowany personel.

W celu dostosowywania strumienia podaży do popytu na pracę należy prowadzić cykliczne, wieloaspektowe badania rynku pracy. W tym celu opracowano w 2003r. w *Departamencie Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej* założenia metodologii wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Od roku 2005 metodologia wykorzystywana jest przez publiczne służby zatrudnienia do określania m.in. deficytów i nadwyżek na rynku pracy. Samo pojęcie **monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych** definiowane jest jako: proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowanie na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych¹. Tym samym wyraźnie zaakcentowano to, iż monitoring można wykorzystać przy stawianiu prognoz dotyczących zmieniającego się popytu na pracę. Jednakże, co należy podkreślić, prognozy te mogą mieć jedynie charakter prognoz krótkookresowych. Wynika to z dużej dynamiki następujących zmian na rynku pracy – szczególnie w układzie lokalnym.

Podstawowe pojęcia w przyjętej metodologii to: zawód deficytowy, nadwyżkowy i w równowadze. Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Z **zawodem nadwyżkowym** będziemy mieli wówczas do czynienia, gdy na rynku występuje na niego mniejsze zapotrzebowanie w stosunku do liczby poszukujących zatrudnienia w tym zawodzie. Natomiast **zawód**

¹Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Warszawa 2003., s. 6.

w równowadze to ten, na który występuje na danym rynku bardzo zbliżone zapotrzebowanie w stosunku do liczby osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zgodnie z przyjętymi zaleceniami metodologicznymi, do podstawowych celów realizacji monitorowania rynku pracy przez publiczne służby zatrudnienia w zakresie wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych można zaliczyć²:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych,
- bieżąca korekta poziomu, struktury, treści kształcenia zawodowego i ustawicznego,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich zatrudnienia.

Podstawową do sporządzenia analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest **klasyfikacja zawodów i specjalności**, wprowadzona do powszechnego użycia rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 08.12.2004r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644), w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537), które kilkakrotnie było zmieniane. Klasyfikacja zawodów jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem 2366 zawodów i specjalności. Aktualnie obejmuje ona 10 wielkich grup zawodowych (kod 1-cyfrowy), 43 duże grupy zawodowe (kod 2-cyfrowy), 132 grupy średnie (kod 3-cyfrowy), 444 grupy elementarne (kod 4-cyfrowy). Przy czym grupy elementarne obejmują 2366 zawodów i specjalności (kod 6-cyfrowy).

Zawód w klasyfikacji zawodów i specjalności zdefiniowany został jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby

² Por. tamże.

i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności. **Specjalność** jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera części o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy), wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Umiejętność z kolei określono jako sprawdzoną możliwość wykonania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności), natomiast przez **kwalifikacje zawodowe** rozumiane są układy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych.

Podstawowym źródłem informacji, które zostały wykorzystane w niniejszym raporcie diagnostycznym są przetworzone dane statystyczne gromadzone przez PUP Białogard, a w szczególności:

- a. załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 – *Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy* – stan na 31.12.2013r.,
- b. załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 – *„Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”* – stan za okres 01.01.2013r.-31.12.2013r.

Dane statystyczne zgromadzone w załączniku nr 3 stanowiły merytoryczną podstawę do określania natężenia deficytu bądź nadwyżki poszczególnych zawodów. Aby zdiagnozować specyfikę lokalnego rynku pracy w ujęciu zastanych danych statystycznych większość analiz przeprowadzono na poziomie poszczególnych zawodów (kody sześciocyfrowe). Ponadto dla zobrazowania zachodzących procesów, część danych z 2013r. porównano do 2012 roku (punktem odniesienia były dane z 2013r.) – próbując ukazać dynamikę następujących zjawisk.

II. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim

Niniejsza część raportu stanowi analizę zarejestrowanego bezrobocia w powiecie białogardzkim, ze szczególnym uwzględnieniem jego struktury zawodowej, zawodów generujących długotrwałe bezrobocie, napływu bezrobotnych reprezentujących poszczególne zawody oraz rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy. Analiza ta pozwala na precyzyjne ukazanie krótkoterminowych trendów i zmian zachodzących wśród niewykorzystywanych zasobów ludzkich lokalnego rynku pracy.

2.1. Struktura bezrobocia według zawodów

Według stanu na koniec grudnia 2013r. w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Białogardzie znajdowało się 5017 osób bezrobotnych. Liczba ta, w porównaniu ze stanem z 31.12.2012r. (4840 osób) zwiększyła się o 177 osób, co w rozkładzie procentowym daje wzrost o 3,7%.

Wzrost liczby zarejestrowanych odnotowano w siedmiu grupach wielkich oraz wśród osób bezrobotnych zakwalifikowanych do kategorii *bez zawodu*. W okresie 12 miesięcy (grudzień 2012 – grudzień 2013) **wzrost** liczby bezrobotnych odnotowano w następujących grupach wielkich:

- *specjaliści;*
- *pracownicy biurowi;*
- *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy;*
- *rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy;*
- *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy;*
- *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń;*
- *pracownicy przy pracach prostych.*

Ponadto w tym samym okresie zwiększyła się liczba osób posiadających status bezrobotnego zarejestrowanych w kategorii *bez zawodu*.

W analogicznym okresie (31.12.2012r. – 31.12.2013r.) **spadek** liczby bezrobotnych na obszarze działania PUP Białogard odnotowano w następujących grupach wielkich:

- *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy;*
- *technicy i inny personel techniczny.*

Na poziomie wielkich grup zawodowych pod koniec grudnia 2013r. najwięcej bezrobotnych na białogardzkim rynku pracy zarejestrowanych było w zawodach klasyfikujących się do następujących grup:

- *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (N=1238; 24,7% ogółu bezrobotnych);*
- *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (N=1032; 20,7% ogółu bezrobotnych);*
- *pracownicy przy pracach prostych (N=732; 14,6% ogółu bezrobotnych);*
- *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (N=318; 6,3% ogółu bezrobotnych).*

Natomiast w kategorii *bez zawodu* pod koniec grudnia 2013r. w PUP Białogard zarejestrowanych było 885 osób bezrobotnych (17,5% ogółu bezrobotnych).

Łącznie w tych czterech wielkich grupach zawodowych (dodatkowo wraz z osobami *bez zawodu*) zarejestrowanych było w PUP Białogard (31.12.2013r.) 4205 osób bezrobotnych, czyli 83,8% ogółu populacji bezrobotnych z powiatu białogardzkiego.

Rozkład struktury bezrobocia na poziomie wielkich grup zawodowych zaprezentowany został w ujęciu tabelarycznym (tabela 1).

Tabela 1					
Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych (wraz z osobami bez zawodu) – stan w końcu 2012r. i 2013r.					
Kod grupy	Nazwa grupy wielkiej	Zarejestrowani bezrobotni			
		31.12.2012r.		31.12.2013r.	
		N	%		
0	Bez zawodu	834	17,2	885	17,5
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	21	0,4	19	0,4
2	Specjaliści	149	3,1	164	3,3
3	Technicy i inny personel techniczny	269	5,6	256	5,1
4	Pracownicy biurowi	149	3,1	161	3,2
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	1201	24,8	1238	24,7
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	167	3,5	182	3,6
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	979	20,2	1032	20,7
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	305	6,3	318	6,3
9	Pracownicy przy pracach prostych	728	15,0	732	14,6
10	Siły zbrojne	38	0,8	30	0,6
Suma		4840	100,0	5017	100,0

Źródło: PUP Białogard

Dokładny rozkład struktury bezrobocia w powiecie białogardzkim przedstawiony został również według kwalifikacji zawodowych na poziomie poszczególnych, wybranych zawodów. W zaprezentowanym zestawieniu (tabela 2) uwzględniono stan z końca grudnia 2013 roku - skoncentrowano się na wyszczególnieniu zawodów najliczniej reprezentowanych przez osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Białogard (minimum 20 bezrobotnych przedstawicieli danego zawodu zarejestrowanych pod koniec 2013r.).

Tabela 2			
Bezrobotni według zawodów (zawody dominujące) – stan w końcu 2013r.			
Nazwa zawodu	Struktura zawodowa bezrobotnych (N)		
	31.12.2013r.		
	Ogółem	W tym kobiety	% z ogółu (N=5017)
Bez zawodu	885	505	17,6
Robotnik gospodarczy	495	166	9,9
Sprzedawca	444	381	8,8
Robotnik budowlany	193	2	3,8
Przetwórcza ryb	134	112	2,7
Murarz	108	0	2,2
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	105	60	2,1
Robotnik leśny	96	20	1,9

Pomocniczy robotnik polowy	76	53	1,5
Robotnik drogowy	75	27	1,5
Kucharz małej gastronomii	59	33	1,2
Ślusarz	55	0	1,1
Technik prac biurowych	49	42	1,0
Stolarz	48	1	1,0
Kucharz	46	34	0,9
Magazynier	44	10	0,9
Szwaczka	43	43	0,9
Sprzątaczką biurową	40	40	0,8
Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	39	23	0,8
Pomoc kuchenna	36	30	0,7
Piekarz	34	4	0,7
Kelner	33	31	0,7
Mechanik pojazdów samochodowych	31	0	0,6
Technik ekonomista	30	24	0,6
Kierowca samochodu ciężarowego	30	1	0,6
Fryzjer	29	29	0,6
Żołnierz szeregowy	28	0	0,6
Krawiec	26	26	0,5
Cukiernik	25	13	0,5
Mechanik samochodów osobowych	24	0	0,5
Kierowca samochodu osobowego	23	0	0,5
Meliorant	23	0	0,5
Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	22	5	0,4
Kopacz	22	0	0,4
Opiekunka dziecięca	21	18	0,4
Hydraulik	21	0	0,4
Elektromonter instalacji elektrycznych	21	0	0,4
Dozorca	21	6	0,4
Technik handlowiec	20	15	0,4
Malarz budowlany	20	0	0,4
Elektromonter (elektryk) zakładowy	20	1	0,4
Jeliciarz	20	16	0,4
Operator pras w produkcji drzewnej	20	7	0,4
Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	20	10	0,4
suma	3654	1788	73,0

Uwaga: w powyższej tabeli przedstawiono zawody, w których najliczniej (co najmniej 20 osób) zarejestrowani byli bezrobotni pod koniec grudnia 2013 roku w PUP Białogard. Łącznie w tych 44 zawodach oraz wśród osób *bez zawodu* zarejestrowanych były 3654 osoby, co stanowiło 73,0% ogółu bezrobotnych w PUP Białogard.

Źródło: PUP Białogard

Pod koniec grudnia 2013r. najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby sklasyfikowane w kategorii *bez zawodu* (885 osób – 17,6% ogółu bezrobotnych). Na drugim miejscu w tym zestawieniu rankingowym uplasowali się *robotnicy gospodarczy* obejmujący 9,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (495 osób). Kolejnym z najliczniej reprezentowanych zawodów

w strukturze bezrobotnych okazała się profesja *sprzedawcy* (444 osoby – 8,8%), a w dalszej kolejności – *robotnicy budowlani* (193 osoby – 3,8%); *przetwórcy ryb* (134 osoby – 2,7%); *murarze* (108 osób – 2,2%) i *robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (105 osób – 2,1% ogółu bezrobotnych).

Reprezentanci pozostałych zawodów nie stanowili już tak licznych grup, bowiem ich udział w ogólnym rejestrze nie przekraczał każdorazowo progu 2,0%. Nie mniej jednak na kolejnych miejscach w rankingu zawodów najliczniej reprezentowanych przez bezrobotnych znalazły się: *robotnik leśny* (N=96; 1,9%); *pomocniczy robotnik polowy* (N=76; 1,5%); *robotnik drogowy* (N=75; 1,5%); *kucharz małej gastronomii* (N=59; 1,2%); *ślusarz* (N=55; 1,1%); *technik prac biurowych* (N=49; 1,0%); *stolarz* (N=48; 1,0%).

Biorąc pod uwagę płeć zarejestrowanych bezrobotnych, należy stwierdzić, że wg stanu na dzień 31.12.2013r. odnotowano w PUP Białogard nadreprezentację mężczyzn. Wśród 5017 osób bezrobotnych zarejestrowanych było 2627 mężczyzn, co stanowiło 52,4% ogółu bezrobotnych. Udział kobiet wśród ogółu osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Białogard wyniósł 47,6% (N=2390).

Według stanu na koniec grudnia 2013r. największy udział kobiet w strukturze zawodowej dotyczył następujących zawodów (dotyczy tych zawodów najliczniej reprezentowanych w bezrobociu, wymienionych w tabeli 2): *szwaczka* (100% zarejestrowanych bezrobotnych w PUP Białogard to kobiety); *sprzątaczką biurową* (100%); *fryzjer* (100%); *krawiec* (100%); *kelner* (93,9%); *sprzedawca* (85,8%); *technik prac biurowych* (85,7); *opiekunka dziecięca* (85,7%); *przetwórcą ryb* (83,6%); *pomoc kuchenna* (83,3%); *technik ekonomista* (80,0%); *jeliciarz* (80,0%); *technik handlowiec* (75,0%); *kucharz* (73,9%); *pomocniczy robotnik polowy* (69,7%).

Ponadto można stwierdzić, że pod koniec grudnia 2013r. w ewidencji PUP Białogard figurowało 190 osób bezrobotnych, których okres od ukończenia nauki nie przekroczył 12 miesięcy (na potrzeby monitoringu określanych jako absolwenci).

Niemal co drugi spośród nich (N=89; 46,8% ogółu absolwentów) stanowiły osoby *bez zawodu* (w głównej mierze byli to absolwenci liceów), 5,8% spośród tych osób stanowili *sprzedawcy*; po 3,7% - *kucharze małej gastronomii* i *mechanicy pojazdów samochodowych*, a 2,6% - *fryzjerzy*.

2.2. Napływ bezrobotnych według zawodów

Kolejną z istotnych zmiennych charakteryzujących bieżącą sytuację na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego jest napływ bezrobotnych reprezentujących określone zawody. W okresie od początku stycznia do końca grudnia 2013r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białogardzie łącznie zarejestrowało się 5930 osób bezrobotnych (napływ bezrobotnych), w tym 2630 kobiet.

W tabeli 3 przedstawiono wykaz zawodów, w których w 2013r. zarejestrowało się w białogardzkim urzędzie pracy, co najmniej 20 bezrobotnych (łącznie w tabeli nr 3 wyszczególniono 50 zawodów w tym kategorię *bez zawodu*).

Wyselekcjonowana grupa objęła łącznie 4409 osób, co stanowiło 74,4% wszystkich bezrobotnych rejestrujących się w całym 2013r. w ewidencji PUP Białogard.

Tabela 3			
Napływ bezrobotnych wg zawodów do PUP Białogard (zawody dominujące) w 2013r.			
Zawody	Ogółem	W tym kobiety	% z ogółu (N=5930)
Bez zawodu	1250	612	21,1
Robotnik gospodarczy	547	194	9,2
Sprzedawca	459	377	7,7
Robotnik budowlany	194	1	3,3
Przetwórcza ryb	173	135	2,9
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	117	59	2,0
Murarz	86	0	1,5
Robotnik leśny	80	16	1,3
Robotnik drogowy	76	16	1,3
Pomocniczy robotnik polowy	70	51	1,2
Kucharz małej gastronomii	66	30	1,1
Stolarz	61	1	1,0
Magazynier	57	13	1,0
Kucharz	57	38	1,0
Ślusarz	52	2	0,9
Mechanik pojazdów samochodowych	50	0	0,8
Pomoc kuchenna	47	34	0,8
Sprzątaczką biurowa	46	46	0,8
Technik prac biurowych	45	40	0,8
Szwaczka	45	45	0,8

Fryzjer	44	44	0,7
Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	41	20	0,7
Piekarz	39	2	0,7
Elektromonter (elektryk) zakładowy	38	2	0,6
Kierowca samochodu ciężarowego	38	0	0,6
Żołnierz szeregowy	36	0	0,6
Technik ekonomista	34	26	0,6
Mechanik samochodów osobowych	34	0	0,6
Kelner	33	27	0,5
Technik elektryk	32	0	0,5
Kierowca samochodu osobowego	29	1	0,5
Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	27	12	0,4
Malarz budowlany	26	0	0,4
Cukiernik	26	8	0,4
Ekonomista	24	23	0,4
Operator pras w produkcji drzewnej	24	10	0,4
Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	23	1	0,4
Hydraulik	23	0	0,4
Jeliciarz	23	17	0,4
Krawiec	23	23	0,4
Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	23	22	0,4
Kopacz	23	0	0,4
Zbieracz owoców, ziół i innych roślin	22	15	0,4
Elektromonter instalacji elektrycznych	22	1	0,4
Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	22	13	0,4
Technik handlowiec	21	17	0,4
Dozorca	21	8	0,4
Opiekunka dziecięca	20	18	0,3
Pilarz	20	0	0,3
Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych	20	12	0,3
Suma	4409	2032	74,4

Uwaga: w powyższej tabeli przedstawiono tylko te zawody, w których w całym 2013 roku zarejestrowało się w PUP Białogard co najmniej 20 bezrobotnych. Łącznie w tych zawodach zarejestrowały się 4409 osób, co stanowiło 74,4% ogółu rejestrujących się bezrobotnych.

Źródło: PUP Białogard

W 2013 roku największą grupę rejestrujących się bezrobotnych (podobnie, jak w ubiegłych latach) stanowiły osoby *bez zawodu* (1250 osób – 21,1% ogółu rejestrujących się bezrobotnych).

Natomiast wśród precyzyjnie sklasyfikowanych zawodów reprezentowanych przez rejestrujących się bezrobotnych w całym 2013 roku dominowały następujące profesje: *robotnik gospodarczy* (547 osób; 9,2% ogółu rejestrujących się bezrobotnych); *sprzedawca* (N=459; 7,7%); *robotnik budowlany* (N=194; 3,3%); *przetwórcza ryb* (N=173; 2,9%); *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (N=117; 2,0%); *murarz* (N=86; 1,5%); *robotnik leśny* (N=80; 1,3%); *robotnik drogowy* (N=76; 1,3%); *pomocniczy robotnik polowy* (N=70; 1,2%); *kucharz małej gastronomii* (N=66; 1,1%); *stolarz* (N=61; 1,0%); *magazynier* (N=57; 1,0%); *kucharz* (N=57; 1,0%).

Pozostałe z wyróżnionych w tabeli nr 3 zawodów nie przekroczyły progu 1,0% ogólnego napływu bezrobotnych w badanym okresie (cały 2013 rok).

2.3 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Osoby poprzednio pracujące, a będące bezrobotnymi pod koniec 2013 roku stanowiły 87,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w PUP Białogard.

Dokładny rozkład bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy wg stanu na 31.12.2013r. - z pominięciem osób dotychczas niepracujących, prezentuje tabela nr 4.

Tabela 4		
Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy		
– 31.12.2013r. -		
Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w całym 2013r.	Bezrobotni wg stanu na 31.12.2013r.
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	306	296
Górnictwo i wydobywanie	3	4
Przetwórstwo przemysłowe	899	815
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	7	6
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z	111	97

rekultywacją		
Budownictwo	595	542
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	579	541
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	113	117
Transport i gospodarka magazynowa	78	69
Informacja i komunikacja	4	6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	37	20
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	221	192
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	155	93
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	79	60
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	432	424
Edukacja	81	66
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	96	89
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	42	31
Pozostała działalność usługowa	617	438
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	6	6
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	603	468
Suma	5064	4380

Źródło: PUP Białogard

Z uzyskanych danych wynika, że w okresie od początku stycznia do końca grudnia 2013 roku do rejestracji PUP w Białogardzie zgłosiło się łącznie 5064 osób bezrobotnych legitymujących się doświadczeniem zawodowym.

Biorąc pod uwagę rodzaj działalności z ostatniego miejsca pracy wśród bezrobotnych, według stanu w końcu 2013 roku, dominowali przedstawiciele zawodów sklasyfikowanych w następujących sekcjach PKD:

- *przetwórstwo przemysłowe* (815 osób; 18,6%);
- *budownictwo* (542 osoby; 12,4%);
- *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (541 osób; 12,4%);
- *pozostała działalność usługowa* (438 osób; 10,0%);
- *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* (424 osoby; 9,7%).

Łącznie osoby sklasyfikowane w w/w sekcjach obejmowały 63,1% ogółu bezrobotnych posiadających doświadczenie zawodowe znajdujących się w rejestrach białogardzkiego PUP-u pod koniec 2013 roku. Ponadto należy zwrócić uwagę, że istotna część osób bezrobotnych legitymujących się doświadczeniem zawodowym, które są zarejestrowane w PUP Białogard (468 osób; 10,7%) zaklasyfikowano do sekcji PKD „działalność nie zidentyfikowana”.

Natomiast w napływie bezrobotnych w 2013r. wyróżnić można jedenaście sekcji PKD (wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy), w których w trakcie całego roku sklasyfikowanych zostało (podlegało rejestracji) każdorazowo ponad 100 osób.

Były to odpowiednio:

- *przetwórstwo przemysłowe* (N=899; 17,8%);
- *pozostała działalność usługowa* (N=617; 12,2%);
- *działalność nie zidentyfikowana* (N=603; 11,9%);
- *budownictwo* (N=595; 11,7%);
- *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (N=579; 11,4%);
- *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* (N=432; 8,5%);
- *rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo* (N=306; 6,0%);
- *działalność związana z obsługą rynku nieruchomości* (N=221; 4,4%);
- *działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* (N=155; 3,0%);
- *działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi* (N=113; 2,2%);
- *dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją* (N=111; 2,2%).

Łącznie osoby bezrobotne sklasyfikowane w w/w sekcjach PKD obejmowały 91,3% ogółu bezrobotnych posiadających doświadczenie zawodowe wśród rejestrujących się w białogardzkim urzędzie pracy w okresie od początku stycznia do końca grudnia 2013 roku.

III. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim

3.1 Napływ ofert pracy według zawodów

W okresie całego 2013 roku do PUP w Białogardzie zgłoszono ogółem 1487 ofert pracy. Na potrzeby dalszej analizy wyodrębniono 62 zawody (wraz z kategorią *bez zawodu*), w których pracodawcy zgłosili łącznie 1376 ofert pracy, co stanowiło zdecydowaną większość, gdyż aż 92,5% ogółu ofert będących w dyspozycji PUP Białogard w 2013r. (tabela 5) – dotyczy ofert pracy zarejestrowanych w systemie komputerowym.

Wśród uzyskanych ofert pracy największe zapotrzebowanie zgłaszane było na przedstawicieli następujących zawodów: *pomocniczy robotnik polowy* (N=463; 31,1% ogółu ofert pracy); *robotnik gospodarczy* (N=79; 5,3%); *pozostali pracownicy obsługi biurowej* (N=68; 4,6%); *sprzedawca* (N=52; 3,5%); *pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani* (N=46; 3,1%); *przetwórca ryb* (N=33; 2,2%); *pozostali opiekunowie dziecięcy* (N=24; 1,6%); *kierowca samochodu ciężarowego* (N=22; 1,5%); *kierowca samochodu dostawczego* (N=16; 1,1%); *robotnik budowlany* (N=15; 1,0%); *dozorca* (N=15; 1,0%); *robotnik leśny* (N=14; 0,9%); *technik prac biurowych* (N=13; 0,9%); *pomoc kuchenna* (N=12; 0,8%); *magazynier* (N=11; 0,7%); *księgowy* (N=10; 0,7%).

W pozostałych zawodach pracodawcy złożyli w 2013 roku w PUP Białogard mniej niż 10 ofert pracy.

Ponadto 255 oferty pracy (17,1% ogółu ofert pracy, które wpłynęły do PUP Białogard) były przeznaczone dla osób *bez zawodu*.

Tabela 5		
Napływ ofert pracy według zawodów (oferty dominujące)		
– 2013 rok -		
Zawody	2013 rok	% z ogółu (N=1487)
Pomocniczy robotnik polowy	463	31,1
Bez zawodu	255	17,1
Robotnik gospodarczy	79	5,3
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	68	4,6
Sprzedawca	52	3,5
Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	46	3,1
Przetwórcza ryb	33	2,2
Pozostali opiekunowie dziecięcy	24	1,6
Kierowca samochodu ciężarowego	22	1,5
Kierowca samochodu dostawczego	16	1,1
Robotnik budowlany	15	1,0
Dozorca	15	1,0
Robotnik leśny	14	0,9
Technik prac biurowych	13	0,9
Pomoc kuchenna	12	0,8
Magazynier	11	0,7
Księgowy	10	0,7
Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	9	0,6
Opiekunka dziecięca	8	0,5
Fryzjer	8	0,5
Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	8	0,5
Ślusarz	8	0,5
Mechanik samochodów osobowych	8	0,5
Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych	8	0,5
Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	8	0,5
Opiekun w domu pomocy społecznej	7	0,5
Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	7	0,5
Operator myjni	7	0,5
Sekretarz sądowy	6	0,4
Sekretarka	6	0,4
Kucharz	6	0,4
Brukarz	6	0,4
Zamiatacz	6	0,4
Nauczyciel przedszkola	5	0,3
Przedstawiciel handlowy	5	0,3
Kelner	5	0,3
Asystent nauczyciela przedszkola	5	0,3
Stolarz	5	0,3
Pilarz	5	0,3
Szwaczka	5	0,3
Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	5	0,3
Kosmetyczka	4	0,3
Doradca klienta	4	0,3
Pozostali robotnicy leśni i pokrewni	4	0,3
Pozostali ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i	4	0,3

pokrewni		
Mechanik pojazdów samochodowych	4	0,3
Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	4	0,3
Kierowca autobusu	4	0,3
Kierowca ciągnika rolniczego	4	0,3
Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	4	0,3
Technik mechanik	3	0,2
Pracownik socjalny	3	0,2
Recepcjonista	3	0,2
Pozostali kucharze	3	0,2
Ogrodnik	3	0,2
Rolnik	3	0,2
Konserwator budynków	3	0,2
Murarz	3	0,2
Krojczy	3	0,2
Wulkanizator	3	0,2
Sprzątaczką biurowa	3	0,2
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	3	0,2
Suma	1376	92,5

Uwaga: w powyższej tabeli przedstawiono tylko te zawody, w których w całym 2013 roku pracodawcy zgłosili do PUP Białogard co najmniej 3 oferty pracy. Łącznie w tych zawodach pracodawcy zgłosili 1376 ofert, czyli 92,5% ogółu ofert pracy zgłoszonych do PUP Białogard

Źródło: PUP Białogard

3.2. Napływ ofert pracy według sekcji PKD

Biorąc pod uwagę klasyfikację PKD, w całym 2013r. wyróżnić można cztery sekcje, w których dominowały oferty pracy napływające do PUP Białogard.

Były to następujące sekcje:

- *rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo* (N=519; 34,9%);
- *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* (N=386; 24,7%);
- *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (N=128; 8,6%);
- *przetwórstwo przemysłowe* (N=107; 7,2%).

W tych czterech sekcjach PKD pracodawcy zgłosili 75,4% wszystkich ofert pracy będących w dyspozycji PUP Białogard w 2013 roku.

Ponadto należy podkreślić, że w przypadku czterech sekcji nie odnotowano żadnego napływu ofert pracy. Były to następujące sekcje: *wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze*

do układów klimatyzacyjnych; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; organizacje i zespoły eksterytorialne; działalność nie zidentyfikowana.

Dokładny rozkład napływu ofert pracy według sekcji PKD zaprezentowany został w tabeli 6.

Tabela 6		
Napływ ofert pracy według sekcji PKD – cały 2013r.		
Sekcja PKD	N	% z ogółu (N=1487)
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	519	34,9
Górnictwo i wydobywanie	1	0,1
Przetwórstwo przemysłowe	107	7,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	4	0,3
Budownictwo	66	4,4
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	128	8,6
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	24	1,6
Transport i gospodarka magazynowa	32	2,2
Informacja i komunikacja	1	0,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11	0,7
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	56	3,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	36	2,4
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	22	1,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	368	24,7
Edukacja	33	2,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	35	2,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	27	1,8
Pozostała działalność usługowa	17	1,1
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0,0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0,0
Ogółem	1487	100,0

Źródło: PUP Białogard

IV. Analiza zawodów deficytowych, w równowadze i nadwyżkowych

4.1 Zawody deficytowe

Jedną z kluczowych części półrocznego raportu o charakterze diagnostycznym jest analiza pojawiających się na lokalnym rynku pracy zawodów deficytowych, w równowadze oraz nadwyżkowych.

Podstawą do określenia, czy zawód jest deficytowy, w równowadze bądź nadwyżkowy jest analiza napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych w analizowanym okresie. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób bezrobotnych w danym zawodzie i czasokresie jest większy od 1,1 ($W > 1,1$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **deficytowymi** – do Powiatowego Urzędu Pracy wpływa więcej ofert pracy w danym zawodzie niż rejestruje się osób bezrobotnych.

W kolejnej tabeli (nr 7) przedstawiono wszystkie zawody deficytowe (z pominięciem zawodów MAX deficytowych – zgodnie z przyjętymi zaleceniami metodologicznymi) zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego na podstawie zastanych danych statystycznych. Im wyższy wskaźnik deficytu „W”, tym – zgodnie z danymi statystycznymi – większe szanse osób reprezentujących te zawody na podjęcie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

Tabela 7		
Zawody deficytowe w powiecie białogardzkim w 2013r.		
Zawód	Średniomiesięczny napływ ofert pracy w 2013r.	Wskaźnik intensywności deficytu „W”
Operator myjni	0,5833	7
Pomocniczy robotnik polowy	38,5833	6,6143
Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	0,75	4,5
Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,6667	2,6667
Bibliotekarz	0,1667	2
Operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej	0,1667	2
Kierowca samochodu dostawczego	1,3333	1,6
Sekretarka	0,5	1,5

Krojczy	0,25	1,5
Kierowca autobusu	0,3333	1,3333
Księgowy	0,8333	1,1111

Źródło: PUP Białogard

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano wszystkie zawody deficytowe zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w 2013r. Zgodnie ze wskazówkami Departamentu Rynku Pracy MPiPS (pismo z dnia 06.02.2014r., znak: DRP-VII-4002-1-4-AM/14) w niniejszej tabeli pominięto zawody MAX deficytowe. Jest to sytuacja, kiedy do PUP wpływają oferty pracy, natomiast nie rejestrują się bezrobotni. Pominięto także zawody tzw. „pozostałe”, czyli takie, których dwie ostatnie cyfry w kodzie zawodu wynoszą 9 i 0. Zarówno zawody MAX deficytowe, jak i „pozostałe” wymieniono pod koniec podrozdziału 4.1.

Zatem – zgodnie z metodologią wyodrębnienia zawodów deficytowych i nadwyżkowych – w 2013r. na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego zidentyfikowano łącznie jedenaście zawodów deficytowych:

- *operator myjni* (wskaźnik deficytu 7,0);
- *pomocniczy robotnik polowy* (wskaźnik deficytu 6,6);
- *opiekunka dzieci w drodze do szkoły* (wskaźnik deficytu 4,5);
- *monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody* (wskaźnik deficytu 2,7);
- *bibliotekarz* (wskaźnik deficytu 2,0);
- *operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej* (wskaźnik deficytu 2,0);
- *kierowca samochodu ciężarowego* (wskaźnik deficytu 1,6);
- *sekretarka* (wskaźnik deficytu 1,5);
- *krojczy* (wskaźnik deficytu 1,5);
- *kierowca autobusu* (wskaźnik deficytu 1,3);
- *księgowy* (wskaźnik deficytu 1,11)

Część z wymienionych zawodów może zostać wykorzystana przy planowaniu szkoleń osób bezrobotnych – dając bezrobotnym kompetencje pożądane przez pracodawców na lokalnym rynku pracy.

Jeżeli chodzi o zawody MAX deficytowe (sytuacja, gdy wpływają oferty pracy, natomiast nie rejestrują się osoby bezrobotne), to na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego zidentyfikowano w 2013 roku łącznie 31 takich zawodów. Oto te zawody: *główny technolog; kierownik działu produkcji; inżynier inżynierii środowiska - gazowe urządzenia, instalacje i sieci energetyczne; pozostali kartografowie i geodeci; pośrednik w obrocie nieruchomościami; diagnosta*

uprawniony do wykonywania badań technicznych pojazdów; technik mechanik maszyn i urządzeń; sekretarz sądowy; urzędnik podatkowy; pozostali urzędnicy do spraw świadczeń społecznych; pozostali pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej; florysta; pozostali opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami; sprzedawca w branży spożywczej; konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej; bukietciarz; asystent nauczyciela przedszkola; hodowca bydła; pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani; pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani; spawacz metodą MIG; spawacz metodą TIG; monter sieci telekomunikacyjnych; operator koparki; operator urządzeń do produkcji elementów z betonu komórkowego; operator maszyny rozlewniczej; monter mebli; pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne; szatniarz; woźny.

Ponadto w przeprowadzonej analizie wyodrębniono 9 zawodów deficytowych, zaliczanych do kategorii „pozostali pracownicy...”, których – zgodnie ze wskazówkami MPiPS nie umieszczono w zestawieniu tabelarycznym. Oto te zawody: *pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani; pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani; pozostali pracownicy obsługi biurowej; pozostali opiekunowie dziecięcy; pozostali ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni; pozostali robotnicy leśni i pokrewni; pozostali ślusarze i pokrewni; pozostali kucharze; pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle.*

4.2. Zawody w równowadze

Zawodami w równowadze są te, w których do Powiatowego Urzędu Pracy w analizowanym okresie (np. cały rok) wpływa podobna ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób bezrobotnych w danym zawodzie i czasookresie zawiera się w granicach od 0,9 do 1,1 ($0,9 \leq W \leq 1,1$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **w równowadze** – do PUP wpływa bardzo zbliżona ilość ofert pracy w danym zawodzie w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych.

Tabela 8	
Zawody w równowadze w powiecie białogardzkim w 2013r.	
Zawód	Wskaźnik intensywności równowagi („W”)
Inżynier elektronik	1
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	1
Nauczyciel przedszkola	1
Specjalista do spraw sprzedaży	1
Prawnik legislator	1
Pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	1
Technik elektronik	1
Spedytor	1
Opiekun osoby starszej	1
Administrator nieruchomości	1
Fakturzystka	1
Kurier	1
Mechanik pojazdów jednośladowych	1
Drukarz	1
Elektromechanik	1
Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	1
Wulkanizator	1
Kierowca operator wózków jezdniowych	1
Pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	1
Ładowacz	1
Zamiatacz	1
Goniec	1

Źródło: PUP Białogard

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano wszystkie zawody w równowadze zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w 2013r.

Analiza zastanych danych statystycznych wykazała, że w 2013r. na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego łącznie zidentyfikowano 22 zawody w równowadze. Oto te zawody: *inżynier elektronik; pozostali nauczyciele szkół podstawowych; nauczyciel przedszkola; specjalista do spraw sprzedaży; prawnik legislator; pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani; technik elektronik; spedytor; opiekun osoby starszej; administrator nieruchomości; fakturzystka; kurier; mechanik pojazdów jednośladowych; drukarz; elektromechanik; pozostali stolarze meblowi i pokrewni; wulkanizator; kierowca operator wózków jezdniowych; pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli zwierząt; ładowacz; zamiatacz; goniec.*

4.3. Zawody nadwyżkowe

Z kolei zawodami nadwyżkowymi są te, w których do Powiatowego Urzędu Pracy w analizowanym okresie wpływa mniejsza ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest mniejszy od 0,9 ($0,9 < W$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **nadwyżkowymi** – do PUP wpływa mniejsza ilość ofert pracy w danym zawodzie w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych. Im mniejsza wartość wskaźnika, tym większy poziom nadwyżkowości danego zawodu – czyli zgodnie z danymi statystycznymi osoby reprezentujące te zawody mają większe problemy ze znalezieniem pracy na lokalnym rynku zatrudnienia.

Tabela 9	
Zawody nadwyżkowe w powiecie białogardzkim w 2013r.	
Zawody	Wskaźnik intensywności nadwyżki („W”)
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0256
Technik elektryk	0,0312
Murarz	0,0349
Ekonomista	0,0417
Sprzątaczką biurową	0,0652
Pakowacz	0,0667
Kierowca samochodu osobowego	0,069
Tokarz w metalu	0,0714
Technik informatyk	0,0769
Robotnik budowlany	0,0773
Mechanik pojazdów samochodowych	0,08
Stolarz	0,082
Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,0833
Kopacz	0,087
Technik handlowiec	0,0952
Kucharz	0,1053
Pedagog	0,1111
Barman	0,1111
Fryzjer damski	0,1111
Szwaczka	0,1111
Sprzedawca	0,1133
Elektryk	0,125
Dekarz	0,1429
Błacharz samochodowy	0,1429
Robotnik gospodarczy	0,1444
Kelner	0,1515

Ślusarz	0,1538
Robotnik leśny	0,175
Technik mechanik	0,1765
Technik masażysta	0,1818

Źródło: PUP Białogard

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano 30 zidentyfikowanych zawodów nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w 2013r. Zgodnie ze wskazówkami Departamentu Rynku Pracy MPiPS (pismo z dnia 06.02.2014r., znak: DRP-VII-4002-1-4-AM/14) pominięto zawody, w których rejestrowali się bezrobotni, natomiast nie wpływały oferty pracy (W=0,0000). Pominięto także zawody tzw. „pozostałe”, czyli takie, których dwie ostatnie cyfry w kodzie zawodu wynoszą 9 i 0.

Zawodami najbardziej nadwyżkowymi na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w 2013r. – zgodnie z zastanymi danymi statystycznymi - okazały się: *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym; technik elektryk; murarz; ekonomista; sprzątaczką biurową; pakowacz; kierowca samochodu osobowego; tokarz w metalu; technik informatyk; robotnik budowlany; mechanik pojazdów samochodowych; stolarz; specjalista do spraw marketingu i handlu; kopacz; technik handlowiec.*

V. Wnioski i zakończenie

Podsumowując monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzony dla powiatu białogardzkiego za cały 2013r. (raport diagnostyczny), można stwierdzić, że:

- odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych w PUP Białogard (od końca grudnia 2012r. do końca grudnia 2013r. liczba ta zwiększyła się o 177 osób – z 4840 do 5017 osób, czyli o 3,7%);
- w strukturze zawodowej lokalnego bezrobocia (31.12.2013r.) dominują osoby o stosunkowo niskich kwalifikacjach: *bez zawodu* (885 osób – 17,6% ogółu bezrobotnych); *robotnicy gospodarczy* (495 osób; 9,9%); *sprzedawcy* (444 osoby – 8,8%); *robotnicy budowlani* (193 osoby – 3,8%); *przetwórcy ryb* (134 osoby – 2,7%); *murarze* (108 osób – 2,2%); *robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (105 osób – 2,1% ogółu bezrobotnych);
- pod koniec grudnia 2013r. w ewidencji PUP Białogard figurowało 190 osób bezrobotnych, których okres od ukończenia nauki nie przekroczył 12 miesięcy (na potrzeby monitoringu określanych jako absolwenci); niemal co drugi

spośród nich (N=89; 46,8% ogółu absolwentów) stanowiły osoby *bez zawodu* (w głównej mierze byli to absolwenci liceów); 5,8% spośród tych osób stanowili *sprzedawcy*, po 3,7% - *kucharze małej gastronomii* i *mechanicy pojazdów samochodowych*, a 2,6% - *fryzjerzy*;

- w całym 2013r. łącznie zarejestrowało się w PUP Białogard łącznie 5930 bezrobotnych (w tym 2630 kobiet);
- największy napływ bezrobotnych od początku stycznia do końca grudnia 2013r. dotyczył osób *bez zawodu* (1250 osób – 21,1% ogółu rejestrujących się bezrobotnych); natomiast wśród precyzyjnie sklasyfikowanych zawodów reprezentowanych przez rejestrujących się bezrobotnych w całym 2013 roku dominowały następujące profesje: robotnik gospodarczy (547 osób; 9,2% ogółu rejestrujących się bezrobotnych); sprzedawca (N=459; 7,7%); robotnik budowlany (N=194; 3,3%); przetwórcza ryb (N=173; 2,9%); robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (N=117; 2,0%); murarz (N=86; 1,5%); robotnik leśny (N=80; 1,3%); robotnik drogowy (N=76; 1,3%); pomocniczy robotnik polowy (N=70; 1,2%); kucharz małej gastronomii (N=66; 1,1%); stolarz (N=61; 1,0%); magazynier (N=57; 1,0%); kucharz (N=57; 1,0%);
- w okresie całego roku 2013 do PUP Białogard zgłoszono ogółem 1487 ofert pracy (dotyczy ofert pracy zarejestrowanych w systemie komputerowym z powiatu białogardzkiego);
- wśród uzyskanych ofert pracy największe zapotrzebowanie zgłaszane było na przedstawicieli następujących zawodów: *pomocniczy robotnik polowy* (N=463; 31,1% ogółu ofert pracy); *robotnik gospodarczy* (N=79; 5,3%); *pozostali pracownicy obsługi biurowej* (N=68; 4,6%); *sprzedawca* (N=52; 3,5%); *pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani* (N=46; 3,1%); *przetwórcza ryb* (N=33; 2,2%); *pozostali opiekunowie dziecięcy* (N=24; 1,6%); *kierowca samochodu ciężarowego* (N=22; 1,5%); *kierowca samochodu dostawczego* (N=16; 1,1%); *robotnik budowlany* (N=15; 1,0%); *dozorca* (N=15; 1,0%); *robotnik leśny* (N=14; 0,9%); *technik prac biurowych* (N=13; 0,9%); *pomoc kuchenna* (N=12; 0,8%); *magazynier* (N=11; 0,7%); *księgowy* (N=10; 0,7%).

W pozostałych zawodach pracodawcy złożyli w 2013 roku w PUP Białogard mniej niż 10 ofert pracy; ponadto 255 oferty pracy (17,1% ogółu ofert pracy, które wpłynęły do PUP Białogard) były przeznaczone dla osób *bez zawodu*;

- na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w 2013r. zidentyfikowano jedenaście zawodów deficytowych: *operator myjni* (wskaźnik deficytu 7,0); *pomocniczy robotnik polowy* (wskaźnik deficytu 6,6); *opiekunka dzieci w drodze do szkoły* (wskaźnik deficytu 4,5); *monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody* (wskaźnik deficytu 2,7); *bibliotekarz* (wskaźnik deficytu 2,0); *operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej* (wskaźnik deficytu 2,0); *kierowca samochodu ciężarowego* (wskaźnik deficytu 1,6); *sekretarka* (wskaźnik deficytu 1,5); *krojczy* (wskaźnik deficytu 1,5); *kierowca autobusu* (wskaźnik deficytu 1,3); *księgowy* (wskaźnik deficytu 1,11);
- analiza zastanych danych statystycznych wykazała, że w 2013r. na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego łącznie zidentyfikowano 22 zawody w równowadze. Oto te zawody: *inżynier elektronik; pozostali nauczyciele szkół podstawowych; nauczyciel przedszkola; specjalista do spraw sprzedaży; prawnik legislator; pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani; technik elektronik; spedytor; opiekun osoby starszej; administrator nieruchomości; fakturzystka; kurier; mechanik pojazdów jednośladowych; drukarz; elektromechanik; pozostali stolarze meblowi i pokrewni; wulkanizator; kierowca operator wózków jezdniowych; pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli zwierząt; ładowacz; zamiatacz; goniec;*
- z kolei zawodami najbardziej nadwyżkowymi na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego – zgodnie z zastanymi danymi statystycznymi – w analizowanym czasookresie okazały się: *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym; technik elektryk; murarz; ekonomista; sprzątaczką biurową; pakowacz; kierowca samochodu osobowego; tokarz w metalu; technik informatyk; robotnik budowlany; mechanik pojazdów samochodowych; stolarz; specjalista do spraw marketingu i handlu; kopacz; technik handlowiec.*

VI. Spis tabel

Tabele	Str.
Tabela 1: Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych (wraz z osobami bez zawodu) – stan w końcu 2012r. i 2013r.....	8
Tabela 2: Bezrobotni według zawodów (zawody dominujące) – stan w końcu 2013r.....	8
Tabela 3: Napływ bezrobotnych wg zawodów do PUP Białogard (zawody dominujące) w 2013r.....	11
Tabela 4: Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy - 31.12.2013r.....	13
Tabela 5: Napływ ofert pracy według zawodów (oferty dominujące) – 2013r.....	17
Tabela 6: Napływ ofert pracy według sekcji PKD – cały 2013r.....	19
Tabela 7: Zawody deficytowe w powiecie białogardzkim w 2013r.....	20
Tabela 8: Zawody w równowadze w powiecie białogardzkim w 2013r.....	23
Tabela 9: Zawody nadwyżkowe w powiecie białogardzkim w 2013r.....	24